

KAUSTISEN KUNNAN
YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄY
STEN PERUSTELUT
2025-

Hyväksytty kunnanvaltuustossa
pp.kk.20xx

Pia-Lena Närhi
Voimaan tulo pp.kk.2025

SISÄLLYSLUETTELO

Kaustisen kunnan ympäristönsuojelumääräysten perustelut.....	3
YLEISET MÄÄRÄYKSET	3
1 § Tavoite.....	3
2 § Ympäristönsuojelumääräysten antaminen ja valvonta	3
3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin	3
4 § Käsitteet	4
JÄTEVESIEN JOHTAMINEN JA KÄSITTELY	5
5 § Yleiset määräykset.....	5
6 § Jätevesien käsittely viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla	6
7 § Viemäriin johdettavat jätevedet sekä hulevesien käsittely	6
Vesiensuojelua koskevat muut määräykset.....	8
8 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavienlaitteiden pesu	8
9 § Pohjavesiä koskevat muut rajoitukset	9
10 § KYLPYTYNNYREIDEN, UIMA-ALTAIDEN JA MUIDEN VASTAAVIEN VESIEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAT RAJOITUKSET	9
11 § TUOTANTOELÄINTEN LANNAN, LIETELANNAN JA VIRTSAAN VARASTOINTI JA LEVITYS.....	9
12 § RUOPPAUS JA VESIKASVIEN NIITTO	10
13 § Lumen vastaanotto- ja varastointipaikat.....	11
14 § Maalämpöjärjestelmät	11
ilmansuojelu ja meluntorjunta	11
15 § Savukaasupäästöjen haitallisten vaikutusten ehkäisy	11
16 § Kokkoja koskevat määräykset.....	12
17 § Rakennus-, purku ja kunnostustyöt.....	12
18 § Kulkuväylien ja pihojen kunnossapito- ja puhtaanapitotyöt.....	13
19 § Meluilmoitusta (YSL 118 §) edellyttävät toiminnot ja tapahtumat	13
20 § Erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden, laitteiden ja työvaiheiden rajoittaminen.....	13
Jätehuolto	13
21 § Jätteiden käsittely ja hyödyntäminen kiinteistöllä.....	13
22 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto ja puhtaanapito.....	14
Kemikaalien käsittely ja varastointi	14
23 § Polttonesteitä ja kemikaaleja koskevat yleiset määräykset.....	14
24 § Maanalaisia polttoneste- ja kemikaalisäiliöitä koskevat määräykset.....	15
25 § Maanpäällisiä polttoneste- ja kemikaalisäiliöitä koskevat määräykset.....	16
26 § Polttoaineiden jakelussa ja säiliöiden täytössä noudatettavat määräykset.....	16

27 §	Polttoaineiden ja nestemäisten kemikaalien väliaikainen varastointi työmailla	17
28 §	Kasvinsuojeluaineiden käyttö	17
Muut määräykset		17
29 §	Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja	17
30 §	Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	17
31 §	Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tai laiminlyönnistä	18
voimaantulomääräykset		18
32 §	Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo	18

KAUSTISEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § TAVOITE

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset perustuvat ympäristönsuojelulain¹ tai sen nojalla annettujen säännösten konkretisointiin ympäristön suojelemiseksi paikallisesti.

- 1.1 Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on ympäristönsuojelulain 1 §:n mukaisesti turvata terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö.
- 1.2 Määräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä vähentää ja poistaa pilaantumisesta aiheutuvia haittoja

2 § YMPÄRISTÖSUOJELUMÄÄRÄYSTEN ANTAMINEN JA VALVONTA

- 2.1 Nämä määräykset annetaan ympäristönsuojelulain (jäljempänä YSL) 202 § nojalla.
- 2.2 Määräyksien noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka on Kaustisen kunnassa ympäristölautakunta².
- 2.3 Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille näissä määräyksissä kuuluvaa ratkaisuvaltaa alaiselleen viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain³ (64/1986) 7 §:ssä säädetään.

3 § MÄÄRÄYSTEN SOVELTAMINEN JA SUHDE MUIHIN MÄÄRÄYKSIIN

- 3.1 Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa olevien tai niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten lisäksi on Kaustisen kunnassa noudatettava ympäristönsuojelumääräyksiä, joilla täydennetään ympäristönsuojelulain mukaisia säännöksiä ja määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa koko Kaustisen kunnan alueella, ellei muualla näissä määräyksissä toisin määrätä.
- 3.2 Ympäristönsuojelulain 202 §:n 2 momentissa on lueteltu ne asiat, joista kunnallisia ympäristönsuojelumääräyksiä ei voi antaa.

Määräykset eivät siten koske:

- 1) luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa
 - 2) YSL 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteista toimintaa
 - 3) YSL 120 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksellisia tilanteita
 - 4) YSL 136 §:n 1 momentissa tarkoitettuja pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä
 - 5) puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa
- 3.3 Ympäristönsuojelumääräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten ja vastaavien määräysten rinnalla ja tarvittaessa samanaikaisesti. Tällaisia määräyksiä ovat mm. jätehuoltomääräykset, rakennusjärjestys sekä eräiltä osin kaavamääräykset.
 - 3.4 Mikäli samasta asiasta on määrätty muussa kunnallisessa määräyksessä, tulee ympäristönsuojelumääräystä noudattaa silloin, kun tämän voidaan katsoa johtavan

parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon. Kunnan viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa tai muuta viranomaispäätöstä sekä esityksiä ja lausuntoja tehtäessä ottaa huomioon mitä näissä määräyksissä säädetään.

4 § KÄSITTEET

Ympäristönsuojelumääräyksissä käytettyjä käsitteitä:

Asemakaavoitettu alue, jolla tarkoitetaan alueita, joilla on lainvoimainen asemakaava tai ranta-asemakaava.

Harmaat jätevedet, joilla tarkoitetaan pesuvesiä ja muita koostumukseltaan niitä vastaavia jätevesiä. Harmaat jätevedet eivät sisällä wc-vesiä.

Hulevedet, joilla tarkoitetaan rakennetuilta alueilta poisjohdettavia sade- ja sulamisvesiä. Rakennusten perustusten kuivatusvedet eivät ole hulevesiä, mutta niiden käsittelyyn sovelletaan hulevesiä koskevia määräyksiä.

Jätevesien käsittelyjärjestelmä, jolla tarkoitetaan talousjätevesien puhdistusta tai muuta käsittelyä varten tarvittavien laitteiden ja rakenteiden muodostamaa kokonaisuutta, joka voi koostua saostussäiliöstä, maahanimeyttämöstä, maasuodattamosta, umpisäiliöstä, pienpuhdistamosta tai muista laitteista taikka näiden laitteiden ja menetelmien yhdistelmästä.

Laajamittainen tai ammattimainen ajoneuvojen pesu, jolla tarkoitetaan ammattimaisen kuljetustoiminnan kaluston puhdistamista. Laajamittaisen pesutoiminnan kaltaisia vaikutuksia voi olla myös muulla kuin ammattimaisella toiminnalla, esimerkiksi yhden tai usean auton usein toistuvalla pesulla ja ajoneuvojen pesuilla yli 10 huoneistoa käsittävällä asuinkiinteistöllä. Määritelmä koskee ajoneuvojen lisäksi myös veneitä, koneita ja muita laitteita.

Lumen varastointialue, jolla tarkoitetaan aluetta, johon tuodaan ja varastoidaan toisilta kiinteistöiltä tai muilta alueilta kerättyä lunta.

Luokiteltu pohjavesialue, jolla tarkoitetaan sellaista pohjavesialuetta, joka on ELY-keskuksen luokituksessa luokiteltu yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeäksi tai soveltuvaksi pohjavesialueeksi (luokat 1 ja 2) tai, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (E-luokka). (Liitekarta 1) ELY-keskus luokittelee pohjavesialueet lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä⁴ mukaisesti.

Rantavyöhyke, jolla tarkoitetaan keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta noin 100 metrin päähän ulottuvaa vyöhykettä. Rantavyöhykkeen määritelmä on yhteneväinen maankäyttö- ja rakennuslain soveltamisessa vakiintuneen käytännön kanssa. Vyöhykkeen leveys vaihtelee etenkin maasto-olosuhteiden mukaan.

Taajama-alue, on tilastollinen taajama eli kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole yli 200 metriä suurempi.

Tulva-alue, jolla tarkoitetaan aluetta, jolle ulottuu keskimäärin kerran 20 vuodessa esiintyvää ylintä vedenkorkeutta (HW20).

Tuotantoeläimet, joilla tarkoitetaan yleensä elintarvikkeiden, villan, nahan tai turkisten tuotantoon tai muuhun maataloustuotantoon kasvatettua tai pidettävää eläintä, kuten lehmiä, hevosia, sikoja, lampaita, kanoja, turkiseläimiä ja muita vastaavia eläimiä.

Vaarallisia kemikaaleja ovat kemikaalilainsäädännön määritelmien mukaiset aineet ja seokset, jotka tulee luokitella tai merkitä CLP-asetuksen mukaisesti tai joista on toimitettava

käyttöturvallisuustiedote REACH-asetuksen mukaisesti. Tällaisia aineita tai seoksia ovat mm. nestemäiset polttoaineet, öljyt, maalit, torjunta-aineet ja liuottimet sekä näiden nestemäiset jätteet.

Valtaoja, jolla tässä tarkoitetaan kaivettua avouomaa, jonka tarkoituksena on kerätä kuivatusalueen piiri-, sarka- ja salaojista tulevat sekä yläpuoliselta valuma-alueelta tulevat vedet ja johtaa ne pois siltä kuivatusalueelta, jonka kuivattamiseksi valtaoja on kaivettu.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue on määritetty kunnan päätöksellä siten kuin vesihuoltolaissa (119/2001) on säädetty. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla on liittyttävä talousvesi- ja jätevesiverkostoon.

Vesistö, jolla tarkoitetaan vesilaissa tarkoitettulla tavalla järveä, lampea, jokea, puroa ja muuta luonnollista vesialuetta sekä tekojärveä, kanavaa ja muuta vastaavaa keinotekoisia vesialuetta; vesistönä ei kuitenkaan pidetä noroa, ojaa ja lähdeä.

JÄTEVESIEN JOHTAMINEN JA KÄSITTELY

5 § YLEISET MÄÄRÄYKSET

- 5.1 Vesihuoltolain⁵ 10 §:n ja 17 b §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella olevan kiinteistön on liittyttävä jäteveden sekä hulevesien ja peruskuivatusten kuivatusvesien johtamisjärjestelmiin.
- 5.2 Jätehuoltomääräyksissä on määritetty, että sakokaivot tulee tyhjentää vähintään kerran vuodessa.

6 § JÄTEVESIEN KÄSITTELY VIEMÄRIVERKOSTON ULKOPUOLISILLA ALUEILLA

Määräykset perustuvat YSL 202 §:n 3 momentin kohtaan 1 ja tapauskohtaisesti YSL 17 §, 155 §, 156 c § ja 202 §:än 3 momentin kohtaan 7.

Vesistöihin huuhtoutuvan ravinnekuorman ja kiintoaineksen pienentämiseksi on perusteltua ohjata ja rajoittaa eri toimintoja vesistöille Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelmassa asetetun hyvän tilan saavuttamiseksi ja sen säilyttämiseksi.⁶

- 6.1 Määräyksen tarkoituksena on ehkäistä jätevesijärjestelmistä mahdollisesti aiheutuvaa haittaa, kuten kaivojen tai vesistön pilaantumista. Lisäksi tarkoituksena on ehkäistä puhdistettujenkin jätevesien pääsyä herkkiin kohteisiin haitallisissa määrin (YSL 156 c §).

Suojaetäisyyksillä voidaan myös ehkäistä muita mahdollisia haittoja, kuten hajuhaittoja. Etäisyydet ovat tarpeellisia myös terveydensuojelullisista syistä (YSL 155 §).

Suojaetäisyyteen vaikuttavat mm. maaperäolosuhteet, sijaintipaikan kaltevuus ja pohjavesiolosuhteet. Erillisestä saunarakennuksesta tulevien määrältään vähäisien jätevesien johtaminen 20 metrin etäisyydelle rantaviivasta ei kaikissa tapauksissa ole teknisesti kohtuullisin kustannuksin mahdollista. Tämän ja vähäisen ympäristökuormituksen vuoksi on perusteltua hyväksyä rantasaunan vähäisten pesuvesien imeyttäminen 20 metriä lähemmäksi rantaviivaa, mutta ei kuitenkaan saunan ja rantaviivan väliselle alueelle.

- 6.2 Määräyksen tarkoitus on ehkäistä tulvaveden pääsy jäteveden käsittelyjärjestelmiin ja tästä mahdollisesti aiheutuvan puhdistamattoman jäteveden pääsy tulvaveden mukana vesistöön ja ranta-alueille.

- 6.3 Määräyksellä vähennetään pohjavesiin aiheutuvaa kuormitusta. Puhdistettunakin jätevesi sisältää ravinteiden lisäksi esimerkiksi ulosteperäisiä bakteereja, lääkeainejäämiä, raskasmetallijäämiä ja muita vastaavia aineita, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin sekä vaarantaa pohjaveden laadun. (YSL 17 §)
- 6.4 YSL mukaan tulee esittää jäteveden puhdistamistoimenpiteet uudisrakennus- ja korjauskohteilla.
- 6.5 Ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyjen ulkopuolelle jäävien tilojen osalta määräyksellä voidaan vähentää jätevesien aiheuttamaa ympäristön pilaantumisen vaaraa ja tartuntavaarallisten tautien leviämiskä. Määräyksellä tarkennetaan eläinsuojien jätevesien ja maidonjalostukseen kelpaamattoman maidon käsittelyä. Ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyjen ulkopuolelle jäävien tilojen osalta määräyksellä ympäristölle haitallisista aineista voidaan estää jätevesien aiheuttamaa ympäristön pilaantumista.
- 6.6 Asumisessa syntyville jäteliitteille ei ole tarve asettaa erillisiä määräyksiä, koska niistä määrätään jo jätehuoltomääräyksissä.

7 § VIEMÄRIIN JOHDETTAVAT JÄTEVEDET SEKÄ HULEVESIEN KÄSITTELY

Määräykset perustuvat YSL 202 §:n 3 momentin kohtaan 1 ja tapauskohtaisesti YSL 16 §, 17 §, 155 § ja 202 §:n 3 momentin kohtaan 7.

Vesistöihin huuhtoutuvan ravinnekuorman ja kiintoaineksen pienentämiseksi on perusteltua ohjata ja rajoittaa eri toimintoja vesistöille Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelmassa asetetun hyvän tilan saavuttamiseksi ja sen säilyttämiseksi.⁷

- 7.1 Sen lisäksi mitä ympäristönsuojeluasetuksen⁸, valtioneuvoston asetuksessa vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista⁹ ja ympäristönsuojelulain 9 ja 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa on säädetty, tulee jätevesien viemäriin johtamisessa noudattaa tässä pykälässä annettuja määräyksiä.
- 7.2 Määräyksellä vähennetään jätteistä, öljystä, rasvoista ja muista viemäriin kuulumattomista aineista aiheutuvaa haittaa viemärlaitteiston ja jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Puhdistamon toiminnan häiriintyessä saattavat myös laitoksen päästöt kasvaa, mistä voi edelleen seurata vesistöjen pilaantumista. Määräyksellä ehkäistään sadevesien ja muiden puhtaiden vesien johtamista jätevesiviemäriin, joka saattaa varsinkin runsassateisina aikoina ylikuormittaa puhdistamoja, aiheuttaa ongelmia puhdistusprosesseissa ja heikentää puhdistustulosta.

Määräyksen tavoitteena on, että ympäristölle sekä jätevedenpuhdistamon ja viemäreiden toiminnalle haitallisten aineiden pääsy viemäriin voidaan ehkäistä asianmukaisilla ja oikein käytetyillä erotinlaitteistoilla. Erotinlaitteet toimivat jäteveden esikäsittelyjärjestelmänä, jossa haitalliset aineet erotetaan muusta jätevedestä ja niiden pääsy puhdistamolle estetään.

Määräys automaattisesti toimivan erotinlaitteiston täyttymistä ilmaisevasta hälytysjärjestelmästä on tarpeen, jotta laitteen tyhjentäjä saa ajoissa tiedon tyhjennystarpeesta ja voi ennalta ehkäistä ympäristöhaittoja. Erotinlaitteiden häiriötön toiminta edellyttää niiden säännöllistä tyhjennystä ja huoltoa.

- 7.3 Määräyksellä voidaan varmistaa ympäristökuormitusta vähentävien teknisten ratkaisujen jatkuva toimivuus. Kiinteistön haltijan on huolehdittava hiekan- ja öljynerotinlaitteistojen toiminnasta, huollosta ja tyhjennyksestä. Erotinlaitteiden tyhjennystä koskevien tositteiden esittämisvelvollisuus perustuu ympäristönsuojelulain 172 §:än, jonka nojalla viranomaisella on oikeus saada valvontatehtävänsä varten tarpeelliset tiedot.

- 7.4 Määräyksellä vähennetään hulevesien kautta tapahtuvaa ympäristökuormitusta. Jätevesien johtaminen hulevesiviemäriin on kielletty, koska hulevesiä ei puhdisteta jätevesien tapaan ennen niiden johtamista ympäristöön.
- 7.5 Määräyksellä ehkäistään ja vähennetään hulevesien haitallisia ympäristövaikutuksia kuten pohjaveden, vesistöjen tai maaperän pilaantumista.
- 7.6 Kunnan velvollisuutena on kehittää hulevesien suunnitelmallista hallintaa. Yleisenä tavoitteena on imeyttää ja viivyttaa hulevesiä niiden kerääntymispaikalla, ehkäistä hulevesistä ympäristölle ja kiinteistölle aiheutuvia haittoja ja vahinkoja. Kunnassa hulevesijärjestelmää pohditaan kaavoitusprosessin yhteydessä. Hulevesien hyvä hallinta edistää asuin ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Lisäksi määräyksellä ehkäistään ja vähennetään hulevesiviemäreiden kautta ohjattujen hulevesien haittoja vesistöille. Hulevesiviemäreissä suoraan vesistöön johdettavat hulevedet sisältävät huomattavasti erilaisia haitta-aineita, kuten muovirokia, tupakantumppeja ja muita epäpuhtauksia, kuten ravinteita, bakteereja ja raskasmetalleja. Alueilla, jossa hulevedet kulkevat luonnonmukaisia virtausreittejä, runsas kasvillisuus ja maaperä pystyvät sitomaan hulevesien epäpuhtauksia.
- Hulevesien käsittelyyn liittyvät määräykset ovat perusteltuja Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelmassa asetetun hyvän tilan saavuttamiseksi ja sen säilyttämiseksi. Määräys tukee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen toimenpideohjelmää, jonka mukaan kaikenlaisten roskien kulkeutumista vesistöihin ja rannikkovesiin tulee vähentää kaikin keinoin ja jossa hulevesien hallinnan käsittelyn tehostaminen on asetettu toimenpiteeksi rannikkovesien suojelemiseksi.
- 7.7 Määräys perustuu ympäristönsuojelulakiin.

VESIENSUOJELUA KOSKEVAT MUUT MÄÄRÄYKSET

8 § AJONEUVOJEN, VENEIDEN, KONEIDEN JA VASTAAVIENLAITTEIDEN PESU

Määräykset perustuvat YSL 202 § 3 momentin kohtaan 1 ja tapauskohtaisesti kohtaan 7 sekä YSL 16 § ja 17 §:än

- 8.1 Määräyksellä voidaan estää ajoneuvojen, veneiden ja muiden laitteiden pesussa liukenevien haitallisten aineiden, kuten öljyn tai liuottimien pääsy vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen. Yleisiltä katualueilta pesuvedet kulkeutuvat hulevesiviemäröinnin kautta suoraan ympäristöön.
- 8.2 Määräyksellä voidaan estää ajoneuvojen ja laitteiden pesusta aiheutuva vesistön tai pohjaveden pilaantumisvaara. Pesuvedet kulkeutuvat hulevesiviemäröinnin kautta puhdistamattomina suoraan ympäristöön.
- 8.3 Määräyksessä asetetuilla vaatimuksilla voidaan ehkäistä liuotinpohjaisten pesuaineiden haitallisia vaikutuksia ympäristössä.
- 8.4 Määräyksellä ehkäistään ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesussa syntyvän jäteveden pääsy ympäristöön, joka voi aiheuttaa pohjavesi- ja ranta-alueilla pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisvaaran.
- 8.5 Ammattimaisessa tai muussa laajamittaisessa pesutoiminnassa syntyy huomattavia määriä pesuvesiä, jotka sisältävät pesuaineita sekä pesussa liuenneita muita haitallisia aineita, jotka aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa. Määräyksellä voidaan estää ajoneuvojen,

veneiden ja muiden laitteiden pesussa liukenevien haitallisten aineiden, kuten öljyn tai liuottimien pääsy vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen.

- 8.6 Huolehtimalla siitä, että pesuvedet eivät joudu suoraan vesistöön, vähennetään ravinteiden joutumista vesistöön sekä lisätään alueen yleistä viihtyvyyttä. Runsas mattopyykki vesistössä olevalla laiturilla voi aiheuttaa veteen paikallisesti sameushaittaa, hygieenistä likaantumista, kiintoaineesta johtuvaa roskaantumista ja leväkasvun voimistumista. Määräyksellä vähennetään vesistöjen hajakuormitusta.

9 § POHJAVESIÄ KOSKEVAT MUUT RAJOITUKSET

- 9.1 Määräys perustuu YSL 17 §:än ja 202 §:n 3 momentin kohtaan 1. Määräyksellä voidaan estää epäpuhtauksien joutuminen pohjaveteen ja edelleen juomaveteen. Erilaiset muutokset maaperän rakenteessa pohjavesialueilla saattavat vaikuttaa haitallisesti pohjaveden määrään. Lisäksi on rajoitettu pohjavesialueella olevien pohjavesialtaiden käyttöä toimintoihin, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden laadun heikkenemistä ja vaarantaa sen käyttöä raakaveden lähteenä.
- 9.2. Kts. kohta 9.1.

10 § KYLPYTYNNYREIDEN, UIMA-ALTAIDEN JA MUIDEN VASTAAVIEN VESIEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAT RAJOITUKSET

Määräykset perustuvat YSL 17 §:än ja 202 §:n 3 momentin kohtaan 1.

- 10.1 Määräyksellä ehkäistään kylpytynnyreiden, uima-altaiden ja muiden vastaavien jätevesistä aiheutuvia haittoja maaperään ja pohjavesiin. Kylpyvedet voivat sisältää erilaisia veden desinfioimiseen käytettäviä kemikaaleja, kylpytuoksua ja -suoloja ja luokitellaan siten harmaiksi jätevesiksi, joita ei saa johtaa vesistöön ilman käsittelyä. Hulevesiviemäroinnin kautta kylpyvedet kulkeutuisivat puhdistamattomina suoraan ympäristöön. Vesien imeyttäminen maahan mahdollistaa veden suodattumisen ja puhdistumisen maakerroksissa ennen niiden joutumista vesistöön. Luokitellulla pohjavesialueella harmaiden jätevesien johtaminen maaperään saattaa aiheuttaa muutoksia pohjaveden laadussa, mikä voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka huonontaa pohjaveden laatua. Jos kyse on kiinteästi sijoitetuista rakenteista, vesiä ei saa imeyttää maaperään, koska kyseessä on aina vähäistä suurempi harmaiden vesien määrä (YSL 155 §).

11 § TUOTANTOELÄINTEN LANNAN, LIETELANNAN JA VIRTSAAN VARASTOINTI JA LEVITYS

Määräykset perustuvat YSL 17 §:än ja 202 §:n 3 momentin kohtaan 1 ja soveltuvasti kohtiin 3 ja 7. Määräyksiä laadittaessa on huomioitu, että alueella on erityisiä tarpeita vesienhoidon edistämiseksi sekä lupa- ja ilmoituskynnystä pienemmänkin eläintuotannon ja asutuksen yhteensovittamisessa. Vesistöihin huuhtoutuvan ravinnekuorman pienentämiseksi on perusteltua ohjata ja rajoittaa eri toimintoja, jotta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelmassa asetetut hyvän ekologisen tilan tavoitteet saavutetaan ja säilytetään.

- 11.1 Ns. nitraattiasetuksella¹⁰ on katsottu tarpeelliseksi täydentää määräyksillä paikallisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi.
- 11.2 Turkiseläinlannan kompostoisella parannetaan turkislannan käyttökelpoisuutta peltojen lannoituksessa ja maanparannusaineena. Kompostointi parantaa lannan ravinnevaikutuksia,

mikä vähentää vesistökuormitusta. Lisäksi kompostointi parantaa lannan hygieniää ja käsiteltävyyttä sekä vähentää hajuhaittoja. Lannan kompostoiminen on perusteltua vesistön hyvän tilan saavuttamiseksi (Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren toimenpideohjelma).

11.3 Määräyksillä pyritään ehkäisemään lähellä olevalle naapurustolle aiheutuvia haittoja, kuten haju- tai pölyhaittaa. Erityisen tarpeen määräys on kunnan tiheästi rakennetuilla kyllillä ja taajama-alueilla eläintuotannon ja asutuksen yhteensovittamiseksi.

11.4 Määräyksellä on huomioitu ympäristönsuojelulain lupa- ja ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävät eläinsuojat ja niihin liittyvien toimintojen sijoittaminen suhteessa vesistöihin, puroihin, noroihin ja vastaaviin herkkiin kohteisiin. Alueella on erityisiä tarpeita vesienhoidossa ja eläintuotannon ja asutuksen yhteensovittamisessa, vesienhoidossa tavoitteeksi otettuun vesimuodostumien hyvän tilan saavuttamiseksi.

Määräyksellä voidaan paikalliset olot huomioon ottaen ehkäistä nitraattiasetusta tarkemmin pohjaveteen ja vesistöihin kohdistuvaa ympäristökuormitusta. Sijoittamista koskeva määräys on tarpeen myös eläintuotannon ja asutuksen yhteensovittamiseksi.

11.5 Määräys laiduntamisen kieltämisestä yleisten uimarantojen läheisyydessä on tarpeen yleisen viihtyvyyden turvaamiseksi ja terveydelle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Tarkkaa etäisyyttä uimarantaan ei kuitenkaan ole mahdollista määritellä, koska se vaihtelee alueen olosuhteiden, kuten maaston muotojen ja virtausten, mukaan. Lannan veteen huuhtoutumisen ehkäiseminen on tarpeen veden laadun turvaamiseksi.

11.6 Määräyksellä on huomioitu ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden suojaustarve ja alueen pohjavesialueiden erityisen tärkeä merkitys talousveden otossa.

Lanta- ja tuorerehusäiliöt, -varastot, lanta-aumat sekä torjunta-aine- ja lannoitevarastot aiheuttavat välittömän pohjaveden pilaantumisriskin, sillä niiden vääränlaisen perustamisen, ylläpidon, säilytyksen tai ilkeiden seurauksena ympäristöön vapautuvien yhdisteiden määrä on vaaraksi pohjaveden laadulle. Eläinten jaloittelualueelta tai hevosten ulkotarhasta voi kulkeutua pohjaveteen epäpuhtauksia ja ravinteita.

Kasvinsuojeluaineet voivat olla terveydelle vaarallisia. Kasvinsuojeluaineita koskevilla rajoituksilla ehkäistään pohjaveden ja ympäristön pilaantumista, sillä kasvinsuojeluaineet voivat kulkeutua kasvustosta ja maasta pinta- ja pohjavesiin. Eräiden kasvinsuojeluaineiden hajoamistuotteet ovat lähtöainetta haitallisempia, jolloin aineiden pääsyä pohjavesiin tulee ehkäistä.

Lannan, virtsan, puristenesteen sekä pesuvesien käyttö lannoitteena pohjavesialueella voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

12 § RUOPPAUS JA VESIKASVIEN NIITTO

12.1 Vesikasvillisuuden poisto on eräs yleisimpiä vesistöjen kunnostusmuotoja. Niittojäte tulee aina poistaa vesistöstä eikä sitä saa jättää rannalle sellaiseen paikkaan, josta se voi kulkeutua takaisin vesistöön. Vesistöön jätetty tai sinne kulkeutunut niittojäte saattaa vaikeuttaa vesistön virkistyskäyttöä ja aiheuttaa hajotessaan hajuhaittoja sekä rehevöittää vesistöjä. Vastaava vaikutus on vesistöön joutuneella puuston hakkuujätteellä.

12.2 Määräyksellä ehkäistään vesistön pilaantumista sekä vesistön virkistyskäyttöä ja rannan asukkaille aiheutuvia haittoja.

13 § LUMEN VASTAANOTTO- JA VARASTOINTIPAIKAT

Määräykset perustuvat YSL 17 §:än ja 202 §:n 3 momentin kohtaan 1 ja soveltuvasti kohtaan 3.

- 13.1 Määräykset ovat tarpeen lumen varastoinnin ja sulamisvesien aiheuttaman ympäristön pilaantumisen vaaran sekä roskaantumisen ja vettymishaittojen ehkäisemiseksi. Lumi voi varastopaikassa sulaessaan aiheuttaa vettymishaittaa naapurikiinteistöille, jos sulamisvesistä ei huolehdita asianmukaisesti. Ajoväyliltä, kaduilta ja muilta alueilta poistettavan lumen mukana lumen varastoalueelle kulkeutuu erilaista jätettä, öljy- ja polttoainejäämiä sekä muita haitta-aineita, jotka saattavat aiheuttaa maaperän tai vesistöjen pilaantumista, roskaantumista ja yleisen viihtyisyyden vähentymistä.

14 § MAALÄMPÖJÄRJESTELMÄT

Määräykset perustuvat YSL 17 §:än ja YSL 202 §:n 3 momentin kohtiin 1, 3 ja 6 sekä rakentamislakiin¹¹.

- 14.1 Määräys on tarpeen, sillä pohjavesialueella sijaitsevien kiinteistöjen maalämpöjärjestelmissä lämmönkeruunesteinä käytettävän aineen mahdolliset vuodot voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Lämpökaivon poraaminen voi aiheuttaa pohjavesikerrosten sekoittumista, pintaveden ja pohjaveden sekoittumista tai aiheuttaa pohjaveden määrällisiä muutoksia, jota varten ympäristöviranomaiselle on varattava mahdollisuus lausua asiasta ja antaa ohjeistusta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Energiakaivojen poraamisen yhteydessä voi syntyä merkittäviä määriä kiviainesta, pölyä ja lietettä, joka voi paikallisesti aiheuttaa voimakasta veden samentumista sekä lietteen kertymistä puroihin, noroihin, ojiin ja vesistöihin. Tämä voi aiheuttaa vesistön ja muun vesiympäristön elinolosuhteisiin ja pilata vedenlaatua. Viemäriessä liete saattaa aiheuttaa tukkeutumista ja vaikeuttaa jätevedenkäsittelyä tai rikkoa viemäriputkistoja. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei edellytä, että toimenpidelupamenettelyssä kuultaisiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaista. Määräys on tarpeen, jotta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on tietoinen näistä hankkeista ja voi tarvittaessa lausua rakentamisen mahdollisista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista vaikutuksista sekä antaa ohjeistusta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

ILMANSUOJELU JA MELUNTORJUNTA

15 § SAVUKAASUPÄÄSTÖJEN HAITALLISTEN VAIKUTUSTEN EHKÄISY

- 15.1 Määräyksellä ehkäistään räsitusta naapureille. Polttolaitteeseen soveltumattoman polttoaineen käyttö voi aiheuttaa savuhaittaa. Polttolaitteen oikea käyttäminen ja säännöllinen huoltaminen ehkäisevät savuhaittaa.¹²
- 15.2 Lämmityskattilaan tai tulipesään soveltumattoman aineen polttaminen aiheuttaa savuhaittaa. Määräyksellä voidaan ehkäistä huonosti palavan materiaalin aiheuttamia savuhaittaongelmia ja mahdollisesti syntyviä myrkyllisiä savukaasupäästöjä.
- 15.3 Määräys on tarpeen, jotta voidaan ehkäistä savuhaittaongelmia naapurustolle. Sijoittamisessa on huomioitava naapurikiinteistöt.¹³
- 15.4 Avopoltossa tapahtuva epätäydellinen palaminen aiheuttaa savuhaittaa, minkä vuoksi se on perusteltua kieltää taajama-alueella.

- 15.5 Määräyksellä ehkäistään haittoja naapureille. Käsittelemättömän puun, risujen, olkien ja lehtien avopoltto on sallittua haja-asutusalueella, jos noudatetaan jätehuoltomääräyksiä eikä aiheuteta haittaa naapureille. Avopoltossa on huomioitava naapurit esimerkiksi sijainnin ja tuulensuunnan osalta, jotta polttaminen aiheuta haittaa naapurustolle.
- 15.6 Rakennusten polttamista ei käsitellä muussa kunnallisessa sääntelyssä eivätkä kokonaiset rakennukset jätessäntelyn mukaisesti ole jätettä. Määräys on tarpeen, jotta voidaan paikallisesti ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla.
- Määräys poikkeamisesta rakennusten poltossa on perusteltu, koska poikkeuksen myöntämisellä voidaan tarvittaessa mahdollistaa esimerkiksi pelastusviranomaisen, vapaaehtoisen palokunnan, laitospalokunnan, teollisuuspalokunnan, sotilaspalokunnan tai vastaavan pelastusalueella toimivan yhteisön harjoitustoiminta. Asian johdosta tehtävässä päätöksessä voidaan antaa määräyksiä esimerkiksi sammutusvesien johtamisesta ja käsittelystä, etukäteen tehtävistä toimenpiteistä, kuten myrkyllisten ja palamattomien materiaalien poistosta tai muista ympäristönsuojelullisesti tärkeistä asioista tai rajoituksista.

16 § KOKKOJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

- 16.1 Kts. kohta 15.4

17 § RAKENNUS-, PURKU JA KUNNOSTUSTYÖT

Määräykset perustuvat YSL 16 §:än ja 202 §:n 3 momentin kohtaan 1.

- 17.1 Määräyksellä ehkäistään ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.
- Ulkona tapahtuvan hiekkapuhalluksen tai painepesun yhteydessä voi ilmaan, maaperään tai viemäriin joutua pölyä tai haitallisia aineita. Määräys on tarpeen ilman ja maaperän suojelun kannalta.
- 17.2 Ympäristölle tai terveydelle vaarallisia aineita käsiteltäessä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, jos suojaukset eivät ole riittävät. Määräys on tarpeen ympäristön ja terveydensuojelun kannalta.
- 17.3 Suoritettaessa erilaisia kunnostus-, huolto-, rakennus- ja purkutöitä voi ympäristöön päästä ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavaa ja terveydelle ja viihtyvyydelle haitallisia päästöjä. Määräys näiden päästöjen rajoittamiseksi on tarpeen etenkin taajama-alueilla terveyden ja omaisuuden suojelun vuoksi.

18 § KULKUVÄYLIEN JA PIHOJEN KUNNOSSAPITO- JA PUHTAANAPITOTYÖT

Määräykset perustuvat YSL 16 §:än ja 202 §:n 3 momentin kohtaan 1.

- 18.1 Hiekoitushiekan tai vastaavan poistaminen kiinteistöltä keväisin sekä muulloin tarvittaessa on tarpeen pölyämisen estämiseksi. Pölyntorjunta on tärkeää hyvän ilmanlaadun turvaamiseksi etenkin kaupunki- ja taajama-alueilla. Viemäreiden tukkeutumisen ehkäisemiseksi poistettavan hiekoitushiekan pääseminen viemäriin tulee estää.

- 18.2 Määräys on tarpeen, jotta voidaan rajoittaa päästöjä ilmaan etenkin keväisin, jolloin ilmanlaatu on usein huono katualueiden voimakkaan pölyämisen vuoksi ja pöly voi aiheuttaa kohtuutonta haittaa naapureille.
- 18.3 Lehtipuhaltimien käyttö kuivan hiekoitushiekan poistossa on kielletty pölyämisen estämiseksi.

19 § MELUILMOITUSTA (YSL 118 §) EDELLYTTÄVÄT TOIMINNAT JA TAPAHTUMAT

- 19.1 Määräys perustuu YSL 202 §:n 3 momentin kohtiin 1 ja 2 sekä YSL 118 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan kunta voi antaa ympäristönsuojelumääräyksen toiminnoista, joista ei tarvitse tehdä pykälän mukaista meluilmoitusta. Näissä määräyksissä kuvatuista toiminnoista ei ole tarpeen tehdä meluilmoitusta, sillä kyseisten toimintojen sijoituessa päiväsaikaan ja arkipäiviin lyhytaikaisesti ei toiminnasta katsota aiheutuvan merkittävää meluhaittaa.¹⁴

Asutuksen, palveluiden ja herkkien kohteiden läheisyydessä olevista toimista on perusteltua määrätä tiedottamaan, jotta haitankärsijöillä on mahdollisuus ennalta varautua meluhaittaa aiheuttaviin toimintoihin ja tarvittaessa neuvotella toiminnanharjoittajan kanssa esimerkiksi meluntorjuntatoimenpiteistä tai hiljaisista ajoista.

20 § ERITYISEN HÄIRITSEVÄÄ MELUA AIHEUTTAVIEN KONEIDEN, LAITTEIDEN JA TYÖVAIHEIDEN RAJOITTAMINEN

- 20.1 Määräys perustuu YSL 7 §:än ja 202 §:n 3 momentin kohtiin 1 ja 2.

Määräys on perusteltu meluhaitan torjumisen vuoksi. Asutuksen ja herkkien kohteiden läheisyydessä meluhaittojen torjuminen etenkin yöaikaan on tarpeen asukkaiden riittävän unensaannin turvaamiseksi. Määräys mahdollistaa tarpeellisten rakennus-, purku-, korjaus- ja huoltotöiden suorittamisen ilman liiallista meluhaittaa. Jätteiden kuormaamisen, teiden aukipitämisen ja liukkauden torjunnan sekä esimerkiksi hälytysajoneuvojen tai välttämättömien raivaustöiden sekä maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta välttämättömien toimien rajaaminen määräyksen ulkopuolelle on tarpeen yleisen turvallisuuden, omaisuudensuojan ja elinkeinojen harjoittamisen vuoksi.

Ilmoittamisesta määrääminen on perusteltua, jotta haitankärsijöillä on mahdollisuus ennalta varautua meluhaittaa aiheuttaviin toimintoihin.

JÄTEHUOLTO

21 § JÄTTEIDEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN KIINTEISTÖLLÄ

- 21.1 Määräyksellä selvennetään näiden määräysten, jätelain¹⁵ ja jätehuoltomääräysten suhdetta toisiinsa. Jätteiden käsittelyssä ja hyödyntämisessä tulee ensisijaisesti noudattaa ns. MARA-asetusta¹⁶ sekä Pohjanmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä.¹⁷
- 21.2 Määräys on tarpeen ympäristöhaittojen ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Määräyksen tavoitteena on myös vähentää haittaeläimille, kuten myyrille ja rotille sopivan ravinnon määrää kiinteistöillä.
- 21.3 Määräys on tarpeen valvonnallisista syistä. Ilmoituksen johdosta voidaan antaa ympäristönsuojelua edistäviä määräyksiä.
- 21.4 Määräykset ovat tarpeen ympäristöhaittojen ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi sekä naapureille aiheutuvan rasituksen vähentämiseksi.

- 21.5 Määräykset ovat tarpeen maaperän, ilman ja pohjaveden pilaantumisen ja roskaantumisen ehkäisemiseksi. Muovien avopoltossa voi syntyä haitallisia ja myrkyllisiä savukaasuja.
- 21.6 Määräys on annettu jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaamisen ehkäisemiseksi. Materiaalin uusiokäyttö on kestävä kehityksen tavoitteiden mukaista, kun se tehdään aiheuttamatta ympäristöhaittoja.

Määräyksen mukaisilla toimilla enintään 500 m³ suuruisia ylijäämämaiden, tiili- ja betonimurskeiden tai muiden kiviainesperäisten murskeiden erä voidaan käyttää kertaluonteisesti ympäristönsuojelullisesti kestävällä tavalla maarakentamisessa ilman, että hyödyntämisestä tarvitsee tehdä valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa mukaista ilmoitusta (MARA-ilmoitus). Määräyksen mukaiset vaatimukset ilmoitettaville pienille maarakennustöille ovat tarpeen ympäristönsuojelullisista syistä.

Ammattimaisessa ja laitospörmäisessä jätteen hyödyntämisessä on noudatettava MARA-asetuksen mukaista ilmoitusmenettelyä.

22 § YLEISÖTILAISUUKSIEN JÄTEHUOLTO JA PUHTAANAPITO

- 22.1 Ympäristölle haitattomin tapa huolehtia yleisötilaisuudessa syntyvistä jätevesistä on johtaa ne yleiseen viemäriverkostoon. Mikäli viemäriin johtaminen ei ole mahdollista on vedet kerättävä tiiviiseen säiliöön ja toimitettava käsittelyyn. Tilaisuuden jätevesien määrä saattaa kävijämäärästä riippuen olla niin suuri, että niiden käsittelyä syntypaikalla ei voida ilman ympäristön pilaantumisen uhkaa toteuttaa.
- 22.2 Yleisen siisteyden sekä ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi on tärkeää, että tapahtumapaikalla on riittävästi käymälöitä yleisön vapaasti käytettävissä.
- 22.3 Määräys perustuu roskaamiskieltoon.

KEMIKAALIEN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

23 § POLTTONESTEITÄ JA KEMIKAALEJA KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET

Määräykset perustuvat YSL 16 §:än, 17 §:än sekä 202 §:n 3 momentin kohtiin 1 ja kohta 6.

- 23.1 Määräys on perusteltu ympäristönsuojelulain 16 §:ssä säädetyn maaperän pilaamiskiellon sekä saman lain 17 §:ssä säädetyn pohjaveden pilaamiskiellon noudattamiseksi. Vaaralliset kemikaalit aiheuttavat ympäristöön joutuessaan vakavan ympäristön pilaantumisen vaaran. Vähäisetkin kemikaalivuodot voivat aiheuttaa merkittävää maaperän tai pohjaveden pilaantumista, minkä vuoksi riskien minimointi on tärkeää kaikessa toiminnassa, jossa vaarallisia kemikaaleja käsitellään¹⁸.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymät toiminnanharjoittajat suorittavat öljysäiliöiden puhdistuksen ja tarkastuksen, jolloin polttoainehöyryjen aiheuttamat turvallisuusriskit voidaan hallita ja öljysäiliön mahdollisista ympäristövaikutuksista saadaan luotettavaa tietoa valvontaa varten.

- 23.2 Terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien turvallinen varastointi edellyttää annettujen säilytys- ja käyttöohjeiden noudattamista. Ohjeiden vastainen käsittely ja varastointi lisäävät onnettomuuden riskiä. Määräys estää ulkopuolisten pääsyä käsiksi vaarallisiin kemikaaleihin on tarpeen, jotta voidaan estää ilkeivallista aiheutuvat kemikaalien vuodot ja ympäristön pilaantuminen.¹⁹

- 23.3 Keskenään yhteensopimattomat kemikaalit reagoivat keskenään synnyttäen lämpöä ja myrkyllisiä kaasuja. Määräys on annettu, jotta yhteensopimattomat kemikaalit varastoitaisiin toisistaan erillään. Vaarallisten kemikaalien varastoinnista on Tukesin opas "Vaarallisten kemikaalien varastointi", jonka liitteenä on kemikaalien yhteensopivuustaulukko.

24 § MAANALAISIA POLTTONESTE- JA KEMIKAALISÄILIÖITÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Määräykset perustuvat YSL 16 §:än, 17 §:än sekä 202 §:n 3 momentin kohtiin 1, 3 ja 6.

- 24.1 Uusien maanalaisten polttoaine- ja kemikaalisäiliöiden sijoittaminen pohjavesialueille tai rantavyöhykkeelle on kielletty pohjaveden ja vesistön pilaantumisvaaran vuoksi.
- 24.2 Terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien varastosäiliöiden kunto tulee säännöllisin tarkastuksin varmistaa mahdollisten vuotojen tai muiden turvallisuuden kannalta merkittävien vikojen havaitsemiseksi. Tarkastusten avulla voidaan ennaltaehkäistä onnettomuuksia, jotka ovat seurausta laitteistojen huonosta kunnosta ja kulumisesta. Maanalaiset öljysäiliöt ovat varsinkin ikääntyessään usein ympäristöriski, koska niiden mahdollisia vuotoja on vaikea havaita. Maanalaisten öljysäiliöiden tarkastamisesta on määrätty kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä²⁰. KTM:n päätöksessä on määrätty tarkastamisvelvoite koskemaan kunnan öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmassa esitetyillä tärkeillä pohjavesialueilla olevia maanalaisia säiliöitä. Päätöksen sääntelyn tarkoittamien tarkastusvälien ulottaminen koskemaan kaikkia vedenhankintaa varten tärkeitä (1-luokan) ja vedenhankintakäyttöön soveltuvia (2-luokan) pohjavesialueita sekä pohjavesialueita, joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (E-luokka), on perusteltua pohjaveden ja pohjavedestä riippuvaisten ekosysteemien suojelemiseksi.
- 24.3 Maanalaisten polttoneste- ja kemikaalisäiliöiden poistaminen on perusteltua, jotta maaperään ei jää sellaisia säiliöitä, joista voi aiheutua maaperän ja ympäristön pilaantumista. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) hyväksymät tarkastajat suorittavat öljysäiliöiden puhdistuksen ja tarkastuksen, jolloin öljysäiliön mahdollisista ympäristövaikutuksista saadaan luotettavaa tietoa.
- 24.4 Öljysäiliön maahan jättäminen pohjavesialueella vaatii viranomaisilta tapauskohtaista harkintaa. Poikkeus voidaan myöntää, mikäli säiliön maaperään jättämisestä ei aiheudu maaperän pilaantumisen riskiä, säiliön poistaminen on kiinteistön omistajalle taloudellisesti kohtuutonta tai säiliön poistaminen vaarantaa esimerkiksi maaperän kantavuuden suhteessa rakennuksiin. Maahan jätettävän säiliön puhdistaminen ja tarkastaminen sekä muut määrättyt toimenpiteet ovat tarpeen, jotta saadaan tietoa säiliön kunnosta ja mahdollisesta vuodosta, säiliön ympäristö saadaan turvalliseksi ja että säiliöstä ei aiheudu ympäristön pilaantumista.

25 § MAANPÄÄLLISIÄ POLTTONESTE- JA KEMIKAALISÄILÖITÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Määräykset perustuvat YSL 16 §:än, 17 §:än sekä 202 §:n 3 momentin kohtiin 1, 3 ja 6.

- 25.1 Säiliön sijoittamisella on merkittävä vaikutus mahdollisen kemikaalionnettomuuden ympäristövaikutusten leviämisessä. Rajoittamalla säiliöiden sijoittamista vesistöjen rannoille ja edellyttämällä tulva-alueiden huomioon ottamista ehkäistään mahdollisten kemikaalionnettomuuksien aiheuttamia vesistöhaittoja.

Vaarallisten kemikaalien säilyttämistä ja varastointia koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa. Määräykset perustuvat ympäristönsuojelulain 16 §:n maaperän pilaamiskieltoon ja 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon. Kemikaalisäiliöiden sijoittaminen suoja-altaaseen, josta vuotojen

havaitseminen ja poistaminen on mahdollista, on tärkeää maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Ylitäytön estävä järjestelmä ehkäisee säiliön täytön yhteydessä tapahtuvia ylivuotoja. Laponestolaitteet estävät säiliön hallitsemattoman tyhjenemisen ympäristöön. Määräys lukitsemisesta on tarpeen, jotta voidaan estää ulkopuolisten pääsy käsiksi vaarallisiin kemikaaleihin.

25.2 Määräykset varastotiloissa säilytettävien vaarallisten tai haitallisten kemikaalien säiliöiden sijoittamisesta ovat tarpeen maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Mikäli kemikaaleja pääsisi vuotamaan viemäriin, voisi jätevesien purkupaikalla aiheutua ympäristön pilaantumista.

25.3 Ympäristölle ja terveydelle vaarallisten kemikaalien säiliön, sen suojauksen ja polttoaineyhteyden kuntoa tulee tarkkailla säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot tai muut turvallisuuden ja ympäristön pilaantumisen kannalta merkittävät viat havaitaan. Ympäristön kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että vuotoja havaitessa ryhdytään välittömästi toimiin pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys perustuu ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaiseen toiminnanharjoittajan velvollisuuteen ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista.

Määräys on annettu sen varmistamiseksi, että vaarallista kemikaalijätettä ei joudu muille kuin laitoksille, joilla on lupa vastaanottaa vaarallista jätettä. Vain ammattilaisen puhdistama metallisäiliö voidaan toimittaa metallinkeräykseen. Määräys on jätehuoltomääräysten mukainen.

25.4 Luokiteltuja pohjavesialueita koskevat tiukemmat määräykset ovat tarpeen pohjaveden pilaamiskiellon vuoksi (ympäristönsuojelulaki § 17) ja pohjavesivarantojen suojelemiseksi. Kaksinkertaisen pidätyksen periaate on pohjavesialueilla tarpeen²¹.

25.5 Polttonesteiden ja kemikaalien säilytystä koskevat siirtymäsäännökset on annettu olemassa olevien maanpäällisten säiliöiden uusimisen tai kunnostamisen aikataulun kohtuullistamiseksi. Luokiteltuja pohjavesialueita koskevat tiukemmat siirtymäsäännökset ovat tarpeen pohjaveden pilaamiskiellon vuoksi (ympäristönsuojelulaki § 17) ja pohjavesivarantojen suojelemiseksi

26 § POLTTOAINEIDEN JAKELUSSA JA SÄILIÖIDEN TÄYTÖSSÄ NOUDATETTAVAT MÄÄRÄYKSET

Määräykset perustuvat YSL 16 §:än, 17 §:än sekä 202 §:n 3 momentin kohtaan 1.

26.1 Polttonesteen jakelu ajoneuvoihin aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa ylitäytön tai muun onnettomuuden tai vahingon sattuessa, jolloin öljyä tai vastaavia aineita pääsee vuotamaan maaperään ja kulkeutumaan pohjaveteen tai vesistöihin. Pilaantumisen vaaraa aiheuttavat myös sellaiset polttonesteiden täyttö- ja jakelupisteet, joihin ei sovelleta nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluväatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta²², minkä vuoksi määräykset kestopäällysteestä ja saatavilla olevasta imeytysaineesta ovat tarpeen koko kunnan alueella.

27 § POLTTOAINEIDEN JA NESTEMÄISTEN KEMIKAALIEN VÄLIAIKAINEN VARASTOINTI TYÖMAILLA

Määräykset perustuvat YSL 16 §:än, 17 §:än sekä 202 §:n 3 momentin kohtaan 1.

Väliaikaiseksi varastoinniksi katsotaan enintään 12 kuukautta kestävä toiminta.

- 27.1 Määräykset ovat tarpeen maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi työmaalla tapahtuvan kemikaalionnettomuuden seurauksena. Asianmukaisella kemikaalisäiliöiden vuodonhallinnalla voidaan rajoittaa mahdollisten vahinkojen laajuutta.
- 27.2 Polttoainesäiliöiden sijoittelulla voidaan merkittävästi ehkäistä mahdollisen vuodon leviämistä ympäristöön. Määräykset tankkauspaikan suojaamisesta ovat tarpeen myös maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi työmaalla tapahtuvan kemikaalionnettomuuden seurauksena.
- 27.3 Pohjavesialueita koskevat tiukemmat määräykset ovat tarpeen pohjaveden pilaamiskiellon vuoksi sekä pohjavesivarantojen suojelemiseksi. Kaksinkertaisen pidätyksen periaate on pohjavesialueilla tarpeen (kemikaaliturvallisuusasetuksen 856/2012 perustelumuistio, työ- ja elinkeinoministeriö 12.12.2012). Kieltämällä työkonien pesu ja huolto pohjavesialueella olevilla työmailla vältetään näihin toimenpiteisiin liittyvät tarpeettomat riskit.

28 § KASVINSUOJELUAINEIDEN KÄYTTÖ

- 28.1 Määräys perustuu YSL 16 §:än, 17 §:än sekä 202 §:n 3 momentin kohtaan 1. Määräys on perusteltu, koska kasvinsuojelulaineet voivat huolimattomasti käytettyinä aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa sekä haittaa ihmisten terveydelle ja viihtyvyydelle.

MUUT MÄÄRÄYKSET

29 § YLEINEN VELVOLLISUUS ANTAA VALVONTAA VARTEN TARPEELLISIA TIETOJA

- 29.1 Määräys perustuu YSL 202 §:n 3 momentin kohtaan 6 sekä 172 §:än. Näissä säädetään valvontaviranomaisen oikeudesta saada valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

30 § POIKKEAMINEN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSISTÄ

- 30.1 Kohtuuttomien tilanteiden välttämiseksi voi joskus olla tarpeen poiketa annetuista määräyksistä, minkä vuoksi ympäristönsuojeluviranomaiselle annetaan mahdollisuus yksittäisissä tapauksissa käyttää näistä määräyksistä poikkeavaa harkintaa. Määräykset perustuvat YSL 202 §:n 4 momenttiin, jonka mukaan ympäristönsuojeluviranomainen voi kirjallisesta hakemuksesta myöntää tapauskohtaisesti poikkeuksen näistä määräyksistä. Poikkeamiselle on oltava erityinen syy. Poikkeaminen käsitellään hallintolain²³ mukaisesti.
- 30.2 Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa tarkentaa ohjeilla ja määräyksillä näissä ympäristönsuojelumääräyksissä annettuja määräyksiä asian selventämiseksi yksittäistapauksissa. Kohdan 27.3 Poikkeamisesta voidaan periä maksu YSL 205 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla.

31 § SEURAAMUKSET YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN RIKKOMISESTA TAI LAIMINLYÖNNISTÄ

- 31.1 Määräys perustuu YSL 18 lukuun, jossa säädetään näiden määräysten rikkomisen tai laiminlyönnin johdosta sovellettavista pakkokeinoista ja seuraamuksista. Ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain²⁴ 48 luvun 1–4§:ssä ja ympäristönsuojelulain rikkomisesta YSL 225 §:ssä.

VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

32 § YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN VOIMAANTULO

Kaustisen kunnanvaltuusto on hyväksynyt nämä ympäristönsuojelumääräykset xx.xx.202x.

Ympäristönsuojelumääräykset tulvat voimaan xx.xx.202x

Ympäristönsuojelumääräykset perustuvat seuraaviin lakeihin, astutuksiin ja päätöksiin:

¹ Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

² Kaustisen kunnan hallintosääntö

³ Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986)

⁴ Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) 2 a luku

⁵ Vesihuoltolaki (119/2001)

⁶ Valtioneuvoston asetus jätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolella (157/2017)

⁷ Vesilaki (588/2011)

⁸ Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

⁹ Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

¹⁰ Valtioneuvoston asetusta maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014 ja (1261/2015)

¹¹ Rakentamislaki 751/2023

¹² Pohjanmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräykset

¹³ Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

¹⁴ Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

¹⁵ Jätelaki (646/2011)

¹⁶ Valtioneuvoston asetus eräidän jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017)

¹⁷ Valtioneuvoston asetus jätteistä (987/2021)

¹⁸ Kemikaalilaki (599/2013)

¹⁹ Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

²⁰ Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista (344/1983)

²¹ Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012) perustelumuistio

²² Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (314/2020)

²³ Hallintolaki (434/2003)

²⁴ Rikoslaki (39/1889)